

Det og der

Subjektsvikar:

En subjektsvikar er et tomt ord, der står på subjektets plads i sætningen.

Der introducerer et **ukendt/ubestemt** subjekt på et sted/ i en situation.

Der er stand in for et **ubestemt** substantiv.

- *Der står en mand på gaden.*
- *Der er ingen hjemme.*
- *Der er 11 elever i klassen.*

Men når det rigtige subjekt er en **infinitiv** eller en **sætning**, bruger man *det*:

- *Det er dejligt at løbe.* (Infinitiv)
- *Det blev besluttet, at han skulle gå.* (at-sætning)
- *Det blev diskuteret om arbejdet skulle nedlægges.*
- *Det vides ikke, hvorfor hun kyssede den ukendte mand.*
- *Det er uklart, hvem der har ansvaret.*

Tomt subjekt til vejr mm.

Når der slet ikke er noget subjekt, fordi tingene sker af sig selv, bruger man *det*:

- *Det regner. Det er koldt.*

Men hvis man nævner stedet, hvor det er koldt, kan man bruge *der*.

- *Der er varmt i Spanien om sommeren.* (fokus på sted)

men man kan lige så godt sige:

- *Det er varmt i Spanien om sommeren.*

Også passiver har der som tomt subjekt, når man taler om hvad der sker et bestemt sted:

- *Der arbejdes hårdt på Studieskolen*
- *Der blev spurgt, hvornår den nye bro kommer.*

Reference til noget kendt

Når man læser en tekst er der en masse *det'er* der refererer til noget, man lige har skrevet og som derfor er **kendt**:

- *Peter havde hugget Kims kone - det gav en lidt dårlig stemning.*
- *Han foreslår et klippekort til bilister, der kører for hurtigt. Det er en god ide, synes jeg.*
- *Du skulle tage at gå ind at se Rambo, det er en god film*

Der introducerer og **skiller ud fra konteksten. Det samler og definerer konteksten.**

Lav - gerne lange - sætninger med *det* eller *der*

En flue i min suppe

Ikke bad i vores lejlighed

At spise på restaurant i København

Endelig fandt vi nøglen

At spille ishockey i badebukser

En ny film med Brad Pitt

Porsche

Varmt at sove i telt om sommeren

23 fede lus i Peters hår

Klokken 6!

Jeg fandt en klump rav.

Skak? -

Min første skoledag